

Problemes: Codis I. Codis lineals.

- V.1.** Els llibres tenen assignat un número que correspon a l'International Standard Book Number (ISBN). Aquest número és un element d'un codi de longitud 10, sobre l'alfabet decimal. Els nou primers dígit donen informació sobre l'idioma, l'editorial i el número dins l'editorial. L'últim dígit és tal que $\sum_{i=1}^{10} i \cdot x_i \equiv 0 \pmod{11}$.

Demostreu:

- (a) Que el codi ISBN és capaç de detectar un error.
  - (b) Que el codi ISBN és capaç de detectar dos errors, si aquests consisteixen en la transposició de dos dígit.
  - (c) Que el codi ISBN és capaç de corregir un esborrall.
  - (d) Quin és el dígit que falta al codi ISBN 0131 * 91399?
- V.2.** A l'Estat espanyol s'assigna a cada persona un número de NIF que consisteix en el número de DNI (8 dígit decimal) seguit d'una lletra que s'assigna a la classe del DNI a $\mathbb{F}_{23}$. Aquesta assignació *lletra-classe* es fa de la manera següent:
- A=3; B=11; C=20; D=9; E=22; F=7; G=4; H=18; J=13; K=21; L=19; M=5; N=12; P=8; Q=16; R=1; S=15; T=0; V=17; W=2; X=10; Y=6; Z=14.

Descriviu les capacitats correctores i/o detectores d'errors d'aquest codi NIF, i compareu-les amb les del codi ISBN.

- V.3.** (a) Doneu justificadament un polinomi en x que generi $\mathbb{F}_4$.
- (b) Doneu una taula exponencial-vectorial de $\mathbb{F}_4$.
- (c) Diguem α a la classe de x dins de $\mathbb{F}_4$. Considerem el codi C amb matriu generadora

$$G = \begin{pmatrix} 1 & \alpha & \alpha & 1 \\ 0 & \alpha^2 & 0 & \alpha^2 \end{pmatrix}.$$

Codifiqueu la cadena de bits 011001001111 donant el resultat també en bits.

- (d) Doneu una matriu de control del codi.
- (e) Quina és la distància mínima del codi C ?
- (f) Quants errors es poden corregir en cada paraula rebuda? I quants esborralls? Quants errors es poden detectar?
- (g) Detecteu si hi ha errors en la cadena codificada de bits

011111010011001000000000.

- (h) * En quina posició ha de ser un error per tal de poder-lo corregir?

- V.4.** Donat un codi ternari que té per matriu generadora:

$$G = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & a & 2 \end{pmatrix}$$

- (a) Calcula el valor de a de manera que el codi tingui la màxima capacitat correctora.
- (b) Calcula el valor de a pel qual es compleixi que el vector $v = (2, 1, 1, 1, 1)$ sigui una paraula-codi.
- (c) Fes la taula de síndromes per poder portar a terme una descodificació incompleta i digues, pels diferents valors de a , quina és la informació associada al vector rebut $w = (10212)$.

V.5. Sigui C un codi de longitud n i dimensió k , de distància mínima 5 i matriu de control H . És cert que

$$H \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ \vdots \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix} = H \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix} ?$$

V.6. Considerem el codi binari i lineal definit per les paraules codi:

$$(a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, a_1 + a_2 + a_4 + a_5, a_1 + a_3 + a_4 + a_5, a_1 + a_2 + a_3 + a_5, a_1 + a_2 + a_3 + a_4)$$

- (a) Doneu una matriu de control i una matriu generadora d'aquest codi. Trobeu els valors de n, k, d .
- (b) Afegiu a la matriu de control trobada una columna desena i una nova equació, donada per:

$$a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 + a_6 + a_7 + a_8 + a_9 + a_{10} = 0$$

Trobeu la nova matriu generadora. Quant val ara la nova distància mínima?

- (c) Doneu les taules de descodificació via síndrome per aquest segon codi.

V.7. Demostreu que, en un codi binari lineal, o bé totes les paraules-codi tenen un 0 a la primera coordenada, o bé la meitat tenen un 0 i l'altra meitat un 1.

V.8. Diem que un codi binari és de *Hamming* de paràmetre m si la seva matriu de control té per columnes tots els vectors binaris no nuls de longitud m .

- (a) Doneu la matriu de control del codi de Hamming de paràmetre 3.
- (b) Determineu la longitud, la dimensió i la distància mínima d'un codi de Hamming de paràmetre m .

V.9. *Extensió* d'un codi. Si C és un codi binari de longitud n , definim el codi estès C' com:

$$C' = \{(c_1, c_2, \dots, c_n, c_{n+1}) : (c_1, c_2, \dots, c_n) \in C, \sum_{i=1}^{n+1} c_i = 0\}$$

Si C és un codi lineal de matriu generadora G i matriu de control H , trobeu, en funció d'aquestes, la matriu generadora i de control del codi C' . Si C té distància mínima $2e + 1$, trobeu la distància mínima de C' .

V.10. *Puncturing* d'un codi. Sigui G una matriu generadora d'un codi C de longitud n , dimensió k i distància mínima $d \geq 2$. Diem G^* a la matriu obtinguda en suprimir una columna de G i C^* al codi que té matriu generadora G^* . Què podem dir de la longitud n^* , la dimensió k^* i la distància mínima d^* de C^* ?

V.11. *Shortening* d'un codi. Sigui C un codi de longitud n , dimensió k i distància mínima $d \geq 2$. El codi obtingut per *shortening* de C a la posició i ($1 \leq i \leq n$) és el codi que obtenim en separar totes les paraules que tenen un 0 a la posició i -èssima i en posteriorment eliminar aquesta posició en totes les paraules del conjunt separat.

Què podem dir de la longitud, la dimensió, la distància mínima i la matriu de control del codi obtingut?

V.12. Sigui C un codi lineal binari de longitud n i dimensió k . Demostreu que si C té una paraula codi de pes imparell, llavors les paraules codi de pes parell formen un altre codi de longitud n i dimensió $k - 1$.

V.13. Sigui C un codi lineal sobre $\mathbb{F}_q$ de longitud n i dimensió k , amb matriu generadora G . Si G no té cap columna tot zeros, llavors la suma de tots els pesos de totes les paraules codi és: $n \cdot (q - 1) \cdot q^{k-1}$.